

OBSAH

Seznam zkratk	13
Úvod	17

ČÁST PRVNÍ: POJEM KANONICKÉHO PRÁVA A POJMY SOUVISEJÍCÍ

Pojem práva obecně	25
Pojem práva v různých významech	25
Různé přístupy k právu (právo přirozené a právo pozitivní)	26
Jusnaturalistický přístup	27
Juspozitivistický přístup	29
Sociologické přístupy	31
Právo božské a právo lidské	35
Právo kanonické, právo konfesní a právo církevní	36
Právo kanonické	39
Specifické rysy kanonického práva.	40
Princip personality kanonického práva	41
Rozlišování vnějšího a vnitřního oboru	42
Princip kanonické umírněnosti.	44
Princip koncentrace moci.	45
Absence přímého donucení.	47
Pojem a předmět kanonického práva	48
Pojem kanonického práva	48
Předmět kanonického práva	49
Právo světské a právo kanonické	53
Pohled do právních dějin	53
Platnost kanonického práva v současnosti.	55
Možné kolize	58
Kanonické právo a neprávnické normativní systémy	61
Kanonické právo a křesťanská morálka.	61
Kanonické právo a katolická dogmatika.	64

ČÁST DRUHÁ: KANONICKÉ PRÁVO JAKO VĚDECKÁ A PEDAGOGICKÁ DISCIPLÍNA

Kanonické právo jako vědecká disciplína	69
Předmět a metoda kanonickoprávní vědy	70
Systém kanonickoprávní vědy	71
Propedeutické disciplíny.	72
Kanonickoprávní dogmatika.	74

Sdružené (aplikované) právní vědy	74
Související disciplíny	76
Kanonické právo jako pedagogická disciplína	77
Výuka kanonického práva v kněžských seminářích a na teologických fakultách	77
Výuka kanonického práva na církevních fakultách a institutech kanonického práva.	78
Výuka kanonického práva na „světských“ právnických fakultách	80
Kanonické právo a teologie	80

ČÁST TŘETÍ: KANONICKÉ PRÁVO V OBJEKTIVNÍM SMYSLU

Formální prameny platného kanonického práva	87
Pojem a klasifikace pramenů kanonického práva.	88
Kanonické normativní právní akty (kanonické právní předpisy)	89
Pojmové znaky kanonického normativního právního aktu	89
Obecná klasifikace kanonických normativních právních aktů	91
Klasifikace podle stupně právní síly	91
Klasifikace podle působnosti	93
Klasifikace podle Kodexu kanonického práva	94
Církevní zákony	94
Pojem církevního zákona	95
Kodifikace v církevním zákonodárství	97
Subjekty zákonodárné pravomoci a označení jejich zákonů	98
Obecně závazná nařízení	101
Obecné prováděcí předpisy.	103
Tvorba a novelizace kanonických právních předpisů	103
Kanonická normotvorba.	104
Novelizace právních předpisů	108
Struktura kanonického právního předpisu.	111
Jazyk kanonického právního předpisu	115
Sbírký kanonických právních předpisů	121
Instrukce, stanovy a jednací řády	124
Normativní instrukce	124
Stanovy	125
Jednací řády	127
Závaznost dokumentů Apoštolského stolce	128
Kanonickoprávní obyčej.	131
Pojem právního obyčeje obecně i v kanonickém právu.	132
Klasifikace kanonickoprávních obyčejů	133
Podmínky vzniku kanonickoprávního obyčeje	134
Zrušení kanonickoprávního obyčeje	137
Kanonické normativní právní smlouvy.	138
Prameny kanonického práva podle právní síly.	139

Normy kanonického práva	141
Pojem, struktura a klasifikace kanonickoprávních norem	142
Pojem kanonickoprávní normy	142
Struktura kanonickoprávních norem	145
Strukturní prvky právní normy	145
Druhy hypotéz, dispozicí a sankcí	148
Klasifikace kanonickoprávních norem	150
Subjekty kanonickoprávních norem a komunikace mezi nimi	154
Subjekty kanonickoprávních norem	154
Komunikace mezi subjekty kanonickoprávních norem	156
Platnost kanonickoprávních norem	157
Působnost kanonickoprávních norem	162
Časová působnost (účinnost)	162
Územní působnost	165
Osobní působnost	167
Věcná působnost	169
Neúčinnost kanonickoprávních norem v individuálních případech	170
Dispens a privilegium	170
Pochybnost	171
Neznalost a omyl	172
Epikie	173
Výklad kanonickoprávních norem	175
Typy výkladu z hlediska subjektu interpretace	176
Výklad autentický, resp. legální	177
Výklad forezní	178
Výklad úřední	178
Výklad doktrinární	178
Typy výkladu z hlediska metody interpretace	179
Výklad gramatický	180
Výklad systematický	180
Výklad teleologický	181
Výklad historický	182
Výklad logický	183
Typy výkladu z hlediska poměru designantu a designátu	187
Výklad doslovný	188
Výklad rozšiřující	188
Výklad zužující	188
Vyplnění mezer v normách církevních zákonů	190
Kanonickoprávní principy	193
System kanonického práva	197
Jednota a diferencovanost systému kanonického práva	197
Členění systému kanonického práva	198

Odvětví kanonického práva	200
Ústavní právo	201
Řeholní právo	202
Magisteriální právo	203
Sanktifikační právo	204
Manželské právo	204
Majetkové (patrimoniální) právo	205
Trestní právo hmotné	206
Procesní právo	207
Kanonizační právo	209
Liturgické právo	210
Konkordátní právo	211

ČÁST ČTVRTÁ: REALIZACE KANONICKÉHO PRÁVA

Kanonickoprávní vztahy	217
Pojem a struktura kanonickoprávního vztahu	218
Pojem kanonickoprávního vztahu	218
Struktura kanonickoprávního vztahu	219
Kanonickoprávní skutečnosti	219
Subjektivní kanonickoprávní skutečnosti	221
Právní jednání	221
Protiprávní jednání	223
Objektivní kanonickoprávní skutečnosti	223
Právní události	223
Protiprávní stavy	224
Svatosti jako kanonickoprávní skutečnosti	224
Čas jako právní událost	225
Preskripce (vydržení a promlčení)	225
Prekluze	227
Počítání času	228
Právní domněnky a fikce	231
Právní domněnky	231
Právní fikce	232
Subjekty kanonickoprávního vztahu	233
Účastníci právního dění v církvi	233
Fyzické osoby	233
Právní osoby	235
Orgány veřejné moci	236
Způsobilost k právům a povinnostem	237
Způsobilost k právnímu jednání	239
Způsobilost k protiprávnímu jednání	241
Obsah kanonickoprávního vztahu	242

Subjektivní právo (oprávnění)	243
Právní povinnost	244
Objekt (předmět) kanonickoprávního vztahu	245
Aplikace kanonického práva	247
Pojem aplikace kanonického práva	248
Etapy aplikace kanonického práva	249
Zjištění skutkového stavu případu (<i>quaestiones facti</i>)	249
Právní kvalifikace případu (<i>quaestiones iuris</i>)	252
Subsumpce skutkového stavu pod právní normu; uvážení aplikujícího orgánu.	253
Vydání aktu aplikace práva	255
Akty aplikace kanonického práva	255
Pojem aktu aplikace kanonického práva	255
Klasifikace aktů aplikace kanonického práva	256
Vlastnosti aktů aplikace kanonického práva	260
Právní moc	260
Účinnost	262
Vykonatelnost	263
Struktura aktů aplikace práva	264
Struktura soudních aktů aplikace práva (rozsudků)	264
Struktura správních aktů aplikace práva	266
Kanonickoprávní odpovědnost	269
Pojem kanonickoprávní odpovědnosti	269
Protiprávní jednání a jeho následky	270
Kanonickoprávní delikty	272
Skutková podstata právního deliktu a její znaky	272
Subjekt deliktu	272
Subjektivní stránka deliktu	273
Objekt deliktu	275
Objektivní stránka deliktu	276
Klasifikace deliktů	277
ČÁST PÁTÁ: CÍRKEV, VEŘEJNÁ MOC A PRÁVO	
Otázka justifikace moci v církvi	283
Proč vůbec moc v církvi?	284
Proč moc jen pro duchovní?	288
Moc a úřady v církvi	293
Pojem moci v církvi	294
Klasifikace jurisdikční moci	295
Bipartice moci podle originarity	295

Moc řádná	295
Moc delegovaná	298
Tripartice moci podle obsahu	299
Moc zákonodárná	300
Moc soudní	300
Moc výkonná (správní)	301
Doplnění výkonné moci (princip <i>Ecclesia supplet</i>)	302
Zánik jurisdikční moci	304
Církevní úřady	305
Pojem církevního úřadu	305
Obsazování církevních úřadů	306
Pozbytí církevních úřadů	310
Právo v církvi	313
Proč vůbec právo v církvi? (otázka po justifikaci kanonického práva)	313
Zákonnost v církvi: pojem a kanonickoprávní záruky	315
Pojem zákonnosti a její aspekty	315
Právní záruky zákonnosti v církvi	316
Prostředky nápravy vadných normativních právních aktů	317
Prostředky nápravy vadných individuálních právních aktů; správní soudnictví	318
Neplatnost vadných právních úkonů	320
Kontrola nad dodržováním zákonnosti	323
Rozhodování sporů	325
Právní donucení	325
Legitimita kanonického práva	327
Permanence kanonického práva	329
Dynamika a stabilita kanonického práva	331
Efektivita kanonického práva a jeho působení v církvi	335
Kanonické právo a informatika	338

ČÁST ŠESTÁ: KANONICKÉ PRÁVO A HODNOTY

Kanonickoprávní axiologie	345
Kanonické právo jako hodnoticí i hodnotový systém	346
Kanonické právo jako hodnoticí systém	347
Kanonické právo jako hodnota	347
Právní vědomí křesťanů	348
Kanonické právo a svoboda křesťana	351
Svoboda od hříchu a od Zákona a „směnitost“ svobody	352
Svoboda v právu	354
Svoboda v kanonickém právu	356
Svoboda křesťana a jeho podřízenost pastýřům církve	359

Kanonické právo a spravedlnost	363
Pojem, principy a klasifikace spravedlnosti	363
Sociální spravedlnost v učení a právu katolické církve.	366
Kanonické právo a právní jistota křesťana v církvi	369
Pojem právní jistoty	369
Vymahatelnost kanonického práva	370
Ochrana subjektivních práv; nabytá práva.	372
Předvídatelnost aplikace práva, předpoklady seznatelnosti práva	374
Obecná dostupnost právních předpisů	375
Jasnost a srozumitelnost právních norem	376
Nepřípustnost retroaktivity právních norem.	376
Právní moc rozhodnutí.	378
Aplikace právních sankcí	379
Právo na zákonný proces.	381
Kanonické právo a kultura	387
Právní kultura (právní styl)	388
Kultura kanonického práva	388
Kanonické právo jako součást duchovní kultury	390
Závěr.	393
Příloha: 88 právních pravidel z Knihy šesté Bonifáce VIII.	395
Shrnutí	405
Summary	407
Seznam použitých pramenů	409
Seznam použité, resp. doporučené literatury	415
Slovník vybraných latinských výrazů a sentencí (použitých v textu)	423
Jmenný rejstřík	433
Věcný rejstřík	439
ASS	
ATK	
AUC	
AV CR	
BOS	
CA	
CCSO	
CRK/191	
CIC/1917	
CIS	
CRK	
CNR	